

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/358

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	29.03.2017 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	15.02.2017
Teabevaldaja	Tallinna Linnaplaneerimise Amet (TLPA) aadress: Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn e-posti aadress: tlpa@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX XXXX, XXXX XXXX, 71103 Harjumaa e-posti aadress: XXXXXXXXXX@hot.ee
Vaide esitaja esindaja	Ene Soop Vandeadvokaat, Advokaadibüroo Narlex aadress: C. R. Jakobsoni 3, 10128 Tallinn e-posti aadress: ene.soop@narlex.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata kuna TLPA-l puudub vaide esitaja poolt teabenõudes soovitud 11.04.2016 koostatud paikvaatluse protokoll ning korter 3 poolt edastatud audit. Samuti on TLPA muud olemasolevad dokumendid (fotod, hoone auditi kommentaarid) menetluse käigus vaide esitajale edastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 07.02.2017 esitas vaide esitaja TLPA-le kaks teabenõuet, milles soovis 12.08.2016 Väike-Ameerika 19 / 10129 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee Registrikood 70004235

- tehtud ettekirjutuse nr 1612899/00466 aluseks oleva Xxxxx tn 1 pööningu paikvaatluse protokollid/dokumente ning korteri nr 3 poolt TLPA-le esitatud auditit.
- 10.02.2017 keeldus TLPA teabenõude täitmisest põhjusel, et soovitud dokumentidele on kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 2 alusel.
 - 15.02.2017 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspeksioonile vaide TLPA poolt teabenõude täitmata jätmise peale.
 - 22.02.2017 tegin seoses vaidega TLPA-le järelepärimise, millele TLPA vastas 06.03.2017.
 - 16.03.2017 tegin TLPA-le täiendava järelepärimise, millele palusin vastata hiljemalt 27.03.2017. Nimetatud tähtajaks TLPA minu järelepärimisele ei vastanud.
 - 28.03.2017 võtsin ühendust vaide esitaja esindajaga, kes edastas mulle TLPA poolt vaide esemeks olevatele teabenõuetele edastatud vastused.
 - 28.03.2017 edastas ka TLPA täiendava vastuse minu 16.03.2017 järelepärimisele

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

06.02.2017 Tallinna Linnaplaneerimise Ametis (TLPA) menetluse käigus kaebaja palus esitada TLPA 12.08.2016 tehtud ettekirjutuse nr 1612899/00466 aluseks oleva paikvaatluse protokollid/dokumendid. Seadust eirates (HMS § 37) dokumente koha peal menetluses ei esitatud ega tutvustatud, vaid öeldi, et kaebaja peab esitama teabenõude.

2. Samuti taotles kaebaja ettekirjutuse aluseks oleva Xxxxx tn 1, Tallinn pööningu teise korteri (korter nr 5) poolt TLPA-le esitatud auditit.

3. Kaebaja esitas koha peal suuliselt teabenõude nimetatud dokumentide esitamiseks. Eirates Teabeseaduse § 13 TLPA ametnik teatas, et kaebaja peab esitama teabenõude kirjalikult.

4. 07.02.2017 esitas kaebaja TLPA-le kaebused e-postiga.

5. 10.02.2017 sai kaebaja TLPA-st vastuse, et dokumente ei väljastata tulenevalt Avaliku teabe seadus § 35 lg 2, mille järgi on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks riikliku järelevalve menetluse käigus kogutud teabe kuni selle kohta tehtud otsuse jõustumiseni. (Korrektne viide AvTS § 35 lg 1 p 2).

6. Kaebaja leiab, et eelpool toodud paragrahv ei anna alust keelduda dokumentide esitamisest menetluse osalisele.

Põhjendused

1. TLPA viitas keeldumisel AvTS § 35 lg 1 p 2, mis ei ole kohaldatav antud asjas. Esiteks, on kaebaja menetlusosaline ja seega ei laiene asutuse siseseks kasutamiseks säte temale menetlusdokumentide osas ja kogu säte seetõttu kaebaja kontekstis asjakohatu. Lisaks sellele on nõutavate dokumentide alusel juba ettekirjutus (õigusakt) antud. TLPA puudub igasugune juriidiline alus teabenõude mitte täitmiseks.

2. Samuti puudus TLPA-l alus keelduda suulise teabenõude vastuvõtmisest. AvTS § 13

Kaebaja soovib Tallinna Linnaplaneerimise Ametilt küsitud dokumente, mis on vajalikud kaebajale oma seisukoha ja selgituste esitamiseks TLPA-le 27.02.2017.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Tallinna Linnaplaneerimise Amet (edaspidi amet) on teinud ettekirjutuse Erasikule seoses Xxxxx tn 1 krt 5 ümberehitustöödega.

Ettekirjutus on Ehitisregistris ja kinnistu omanik on asunud seda täitma.

Vandeadvokaat Ene Soop küsis teabenõudes Xxxxx tn 1 krt 5 paikvaatluse protokollid. Ametil on paikvaatluse protokoll, mille on koostanud Päästeameti Põhja päästekeskus. Lisaks on ametil Xxxxx

tn 1 paikvaatluse teostamisest ameti poolt sellekohased fotod. Päästeameti Põhja päästkeskuse paikvaatluse protokoll, ameti poolt teostatud paikvaatluse fotomaterjal ja korteriomanike selgitused olid aluseks ettekirjutuse koostamisele. Paikvaatluse protokoll Tallinna Linnaplaneerimise Ameti poolt ei ole koostatud, kuna ametile ei võimaldatud Xxxxx tn 1 krt 5 ja sellega seotud osadele juurdepääsu krt 5 omaniku poolt.

Ametile on teada, et Xxxxx tn 1 krt 5 ja krt 3 vahel on käimas vaidlus krt 5 kohal asuva katusealuse pööningukorruse kinniehitamise osas. Ka ameti ettekirjutus puudutas pööningukorruse kinniehitamist. Erasisikut esindanud vandeadvokaat Ene Soop küsis teabenõudes Xxxxx tn 1 krt 3 auditit. Ametile ei ole krt 3 kohta eraldi auditit esitatud. Ametile on esitatud kommentaarid hoone auditi kohta. Nimetatud kommentaarid on koostatud korter 3 omaniku tellimusel eraldi tööna ja sisaldavad vastuväiteid korter 5 omaniku poolt esitatud hoone auditile.

Loetletud asjaoludel jäi Erasisiku esindaja vandeadvokaat Ene Soopi teabenõuded ameti töötaja poolt rahuldamata. Ameti töötaja on saanud aru oma eksimusest ja edastab soovitud informatsiooni Erasisiku vandeadvokaat Ene Soopile.

Vastuseks Teie poolt esitatud küsimustele:

- 1. Järelevalve menetlus, mille raames andmeid sooviti on pooleli. Ametile ettekirjutuse saaja poolt esitatud hoone audit ei ole ameti seisukohalt lõplik, kuna ei sisalda tuleohutuse eksperdi hinnangut. Sellekohane informatsioon on edastatud ettekirjutuse saajale;*
- 2. 12.08.2016 on amet teinud ettekirjutuse, mitte vaideotsust. Ettekirjutust ei ole vaidlustatud.*
- 3. Vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ei olnud aluseks ettekirjutuse koostamisel;*
- 4. Ameti töötaja ei võimaldanud vaide esitajale tutvuda dokumentidega mida pole koostatud või mida pole küsitud;*
- 5. Vaide esitaja poolt soovitud korter 3 auditit kui dokumenti pole koostatud. On kommentaarid hoone auditi kohta, millised edastame vaide esitajale. Arusaamatuse põhjustas ameti töötaja andes vaide esitajale ekslikult väärinformatsiooni.*

28.03.2017 täiendavas vastuses minu järelepärimisele on TLPA selgitanud järgmist: Tallinna Linnaplaneerimise Amet sai Xxxxx tn 1 korter 5 omaniku esindajalt vandeadvokaat Ene Soop teabenõude 08.02.2017. Teabenõudes palub vandeadvokaat Ene Soop esitada 11.04.2016 TLPA poolt Xxxxx tn 1, Tallinn teostatud pööningu osalise paikvaatluse protokoll, dokumente ja lisasid. Samas esitas vandeadvokaat Ene Soop ka teise teabenõude, milles palus TLPA'l esitada Xxxxx tn 1 korter 3 omaniku kasutuses oleva pööningu ümberehitustööde ja olukorra kohta tehtud audit.

10.02.2017 vastas ameti esindaja, et ei saa nõutud informatsiooni esitada viidates Avaliku teabe seaduse § 35 lg 2. Kahjuks peame tunnistama, et antud otsuse tegemisel ameti esindaja ei käitunud õigesti. Ameti esindaja arvas ekslikult, et soovitud informatsioon on mõeldud asutuse siseseks kasutamiseks, kuna antud menetlus ei ole lõpetatud.

Käesolevaks ajaks on amet esitanud tema kasutuses oleva soovitud võimaliku informatsiooni vaide esitajale. 11.04.2016 amet teostas osalise paikvaatluse Xxxxx tn 1 hoone pööningul korter 3 kohal. Paikvaatluse kohta eraldi protokoll ei koostatud ja sellekohased fotod on vaide esitajale edastatud. Tehtud fotosid saab lugeda paikvaatluseks, mis teostati hoone pööningul korteri 3 kohal. Korteri 5 kohal pööningul ei ole amet paikvaatlust teostanud, kuna ameti töötajale seda ei võimaldatud. Korteri 5 omanik esitas ametile hoone auditi. Esitatud auditi kohta koostas korter 3 omanik aruande. Korteri 3 poolt koostatud aruanne on nimetatud antud juhul kommentaarideks hoone auditi kohta. Hoone auditi kommentaarid on vaide esitajale edastatud. Ametile ei ole Xxxxx 1 korteri 3 omaniku poolt esitatud eraldi hoone auditit.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. TLPA on omavalitsusasutus, kes täidab avalikke ülesandeid ning on teabevaldjaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes.

TLPA saab oma valduses olevale teabe kehtestada juurdepääsupiiranguid üksnes juhul kui selleks on seadustest tulenev alus.

Juurdepääs menetlusteabele

AvTS § 35 lg 1 p 2 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks järelevalvemenetluses kogutud teabe kuni selle kohta tehtud otsuse jõustumiseni. Antud juhul on vaide esitajale tehtud ettekirjutus, millega kohustati vaide esitajat TLPA-le esitama kasutusteatis ehitise ümberehitamise kohta koos ümberehitamise nõuetekohasust ja kasutamistotstarbele vastavust tõendava ehitise erakorralise auditiga. Eelnimetatud ettekirjutus on jõustunud. Seega on ettekirjutuse koostamise aluseks olevatele dokumentidele piirang AvTS § 35 lg 1 p 2 alusel lõppenud.

TLPA on oma vastuses minu järelepärimisele märkinud muuhulgas järgmist: „*Vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ei olnud aluseks ettekirjutuse koostamisel. Ameti töötaja ei võimaldanud vaide esitajale tutvuda dokumentidega mida pole koostatud või mida pole küsitud*“.

Eeltooduga ma siiski nõustuda ei saa, kuna vaide esitaja on küsinud just ettekirjutuses viidatud 11.04.2016 paikvaatluse dokumente. Ettekirjutuse õigusrikkumise sisu osas on märgitud: „... 11.04.2016 teostati Xxxxx tn 1 pööningu osaline paikvaatlus“. Samuti on ettekirjutuses viidatud, et järeldused on tehtud paikvaatluses kogutud tõenditele. Tulenevalt eelnevast ei ole asjakohane TLPA väide, et vaide esitaja poolt soovitud dokumendid ei olnud aluseks ettekirjutuse koostamisel. Ettekirjutuses ei ole märgitud kelle poolt 11.04.2016 paikvaatlus on läbi viidud või millised dokumendid on selle käigus koostatud. Seega ei saa TLPA ka eeldada, et vaide esitaja peaks seda teadma. Kui vaide esitaja poolt soovitud dokumente TLPA-l ei olnud, siis oli TLPA-l kohustus teabenõude täitmisest keelduda ning põhjendada keeldumist.

Kuna vaide esitaja on antud juhul ka menetlusosaline (mulle arusaadavalt on järelevalvemenetlus just vaide esitaja osas), siis HMS § 40 lõigetest 1 ja 2 tulenevalt peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse vastuväidete esitamiseks (TLPA vastuse kohaselt ei ole järelevalvemenetlus lõppenud). Selleks, et saaks vastuväiteid esitada peab menetlusosalisel olema võimalus ka dokumentidega tutvuda. Selline tutvumisõigus ei tulene küll AvTS-st vaid HMS-st, mille üle inspeksioon järelevalvet ei teosta.

Mulle arusaadavalt on käesoleval juhul küsitud ettekirjutuse aluseks olevaid dokumente, mis on jõustunud ehk siis nende dokumentide osas on piirang AvTS § 35 lg 1 p 2 alusel ära langenud. Isegi juhul kui piirang eelnimetatud sätte alusel oleks veel kehtiv, on vaide esitajal menetlusosalisena õigus nende dokumentidega tutvuda, kui pole alust muid piiranguid kehtestada. Ehk siis TLPA ei ole dokumentide väljastamise keeldumisel toonud välja ühtegi alust, mille alusel oleks TLPA-l võimalik keelduda vaide esitajale dokumente väljastada. Oma eksimust on menetluse käigus TLPA ka ise tunnistanud.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivituseeta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 15 lg-st 2 tulenevalt on teabevaldaja igakülgset kohustatud teabenõudjat abistama teabenõude esitamisel ning vajaliku teabe asukoha välja selgitamisel. Kui teabenõudest ei selgu, millist teavet teabenõudja soovib, peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga viivitamata ühendust. Kui teabevaldajal puudub teabenõudja poolt soovitud teave, tuleb teabenõude täitmisest keelduda ja keeldumist põhjendada (AvTS § 23 lg 1 p 2 ja lg 3).

Vaide kohaselt on vaide esitaja esitanud TLPA-le 07.02.2017 kaks teabenõuet, milles esimeses palus väljastada 11.04.2016 TLPA poolt Xxxxx 1 teostatud osalise paikvaatluse protokoll/dokumendid/ ja lisada. Kuna ettekirjutuses oli viidatud 11.04.2016 teostatud osalisele paikvaatlusele, siis pidi olema TLPA-le arusaadav, et vaide esitaja soovis just eelnimetatud kuupäeval toimunud paikvaatluse kõikidest dokumentidest koopiaid.

TLPA on vastuses minu järelepärimisele märkinud: „*Paikvaatluse protokoll Tallinna Linnaplaneerimise Ameti poolt ei ole koostatud.*“ Et selline protokoll oleks koostatud ei tulene ka vaide esitajale tehtud ettekirjutustest. Ettekirjutuses on viidatud, et 11.04.2016 teostati Xxxxx tn 1 pööningu osaline paikvaatlus, kuid ettekirjutusest ei nähtu, kas ja millised dokumendid paikvaatluse käigus koostati. Seega ei saa ka TLPA eeldada, et vaide esitaja peaks täpselt teadma, millised dokumendid TLPA valduses on ja peaks oskama neid täpselt küsida. Kui TLPA-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumente, siis tuleb selgesõnaliselt ka teabenõude täitmisest keelduda. TLPA on küll vaide esitajale edastanud 19.02.2016 Päästeameti poolt koostatud paikvaatluse protokoll, kuid seda pole vaide esitaja küsinud.

Käesoleval juhul on TLPA 21.03.2017 edastanud vaide esitajale 11.04.2016 tehtud paikvaatluse fotod. Samas ei ole TLPA pidanud vajalikuks vaide esitajale selgitada, millisest kohast pööningul need fotod on tehtud. Vastuse minu täiendavale järelepärimisele on TLPA selgitanud: „*11.04.2016 amet teostas osalise paikvaatluse Xxxxx tn 1 hoone pööningul korter 3 kohal. Paikvaatluse kohta eraldi protokoll ei koostatud ja sellekohased fotod on vaide esitajale edastatud. Tehtud fotosid saab lugeda paikvaatluseks, mis teostati hoone pööningul korteri 3 kohal. Korteri 5 kohal pööningul ei ole amet paikvaatlust teostanud, kuna ameti töötajale seda ei võimaldatud.*“

Eeltoodud selgitustest on selgelt arusaadav, et TLPA-l ei ole 11.04.2016 tehtud paikvaatluse kohta protokoll ning on ainult krt 3 kohal pööningul tehtud fotod, mis on ka vaide esitajale edastatud. TLPA on seda küll inspeksioonile selgitanud, kuid ei ole eeltoodut arusaadavalt selgitanud vaide esitajale. Seega ei ole TLPA menetlenud teabenõuet nõuetekohaselt ega põhjendanud arusaadavalt teabenõudes soovitud dokumentide väljastamata jätmist, millega on rikkunud AvTS § 23 lõige 1 punktist 2 ja lõikest 3 tulenevat kohustust.

Teises teabenõudes soovis vaide esitaja Xxxxx tn 1 krt 3 poolt esitatud auditit. TLPA on selgitanud: „*... Ametile ei ole krt 3 kohta eraldi auditit esitatud. Ametile on esitatud kommentaarid hoone auditit kohta. Nimetatud kommentaarid on koostatud korter 3 omaniku tellimusel eraldi tööna ja sisaldavad vastuväiteid korter 5 omaniku poolt esitatud hoone auditile.*“ Eeltoodust on arusaadav, et TLPA-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud auditit. Kuna TLPA on eeltoodud selgitused (21.03.2017) ning auditit kommentaarid (06.03.2017) vaide esitajale edastanud, tuleb teabenõue auditit küsimise osas, lugeda menetluse käigus täidetuks.

HMS § 5 lõikest 2 tulenevalt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult ja lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Samuti peab halduse õigusakt ja toiming olema kohane, vajalik ning proportsionaalne seatud eesmärgi suhtes.

Kuigi inspeksioon ei saa asuda teabenõudele vastamisel TLPA asemele, saab vaide esitaja käesoleva vaideotsuse TLPA selgitustest teada, et TLPA ei ole koostanud vaide esitaja poolt soovitud 11.04.2016 paikvaatluse protokollid ning paikevaatluse fotod on tehtud krt 3 kohal olevast pööningust, mis on vaide esitajale edastatud. Samuti on TLPA selgitanud 21.03.2017 täiendavas vastuses vaide esitajale, et TLPA-l puudub vaide esitaja poolt soovitud audit, mida TLPA on kinnitanud ka oma vastuses minu järelepärimisele. Tulenevalt eeltoodust ning proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt, ei tee ma TLPA-le ettekirjutust vastata täiendavalt teabenõudele ja keelduda nõuetekohaselt ja selgelt teabe väljastamisest, mida TLPA-l ei ole ning selgitada arusaadavalt keeldumise põhjuseid, kuna need on toodud käesolevas vaideotsuses. Küll aga tuleb TLPA-l edaspidi lähtuda teabenõuetele vastamisel ja teabenõuete menetlemisel AvTS-s sätestatud nõuetest. Ühtlasi juhin TLPA tähelepanu asjaolule, et tulenevalt AvTS § 13 lg-st 1 võib teabenõudja esitada teabenõude ka suuliselt.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel